

МАТЕРІАЛИ
VIII науково-практичної конференції курсантів (студентів),
аспірантів, докторантів та молодих учених
“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ”

18 червня 2025 року

Київ – 2025

Матеріали VIII науково-практичної конференції курсантів (студентів), аспірантів, докторантів та молодих учених “Актуальні питання застосування спеціальних інформаційно-комунікаційних систем”. Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 516 с.

У матеріалах VIII науково-практичної конференції курсантів (студентів), аспірантів, докторантів та молодих учених “Актуальні питання застосування спеціальних інформаційно-комунікаційних систем” опубліковано тези доповідей, в яких висвітлюються питання дослідження, аналізу й узагальнення нових теоретичних і практичних результатів у сфері кібербезпеки, новітніх інформаційних технологій, штучного інтелекту та електронних комунікацій, підготовки офіцерів для сектору безпеки та оборони а також залучення здобувачів вищої освіти до активної наукової діяльності.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Олександр ПУЧКОВ	К.філос.н., професор
Сергій КОНЮШОК	К.т.н., доцент
Владислав ГОЛЬ	К.т.н., професор
Вадим РОМАНЕНКО	К.т.н., доцент
Дмитро МОГИЛЕВИЧ	Д.т.н., професор
Ірина КОНОВА	К.т.н., доцент
Ігор СУБАЧ	Д.т.н., професор
Ярослав ЗІНЧЕНКО	К.т.н., с.н.с.

Рекомендовано до друку Вченою радою ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 13 від 16.06.2025).

Віктор ГОРЛИНСЬКИЙ, к. філос. н., доцент;
Валерій АНАНЬІН, д. філос. н., професор

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЛІДЕРСТВА ЯК ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ

Анотація. Розкрито значущість і зміст концептуальних засад лідерства як теорії й практики підготовки військових фахівців для Держспецзв'язку.

Summary. The significance and content of the conceptual principles of leadership as a theory and practice of training military specialists for the State Special Communications Service are revealed.

Ключові слова: здатності, лідерство, управлінська парадигма, компетентність, концептуальні засади.

Актуальність теми полягає в тому, що в умовах перенесення гібридних війн у національний кіберпростір України, розгортання російсько-української кібервійни й виникнення нових кіберзагроз, підготовка фахівців для Держспецзв'язку, здатності яких, відповідають сучасним реаліям і потребам держави та ґрунтуються на засадах лідерської управлінської парадигми, постає суттєвим чинником забезпечення кібербезпеки і надійного захисту національного кіберпростору. Від розуміння, адекватного визначення і впровадження в практику підготовки військових фахівців лідерських здатностей, що відповідають національним, світовим і європейським стандартам, залежить питання надійного захисту кіберпростору України. Отже метою роботи є визначення і обґрунтування концептуальних засад лідерства як теорії й практики підготовки військових фахівців для Держспецзв'язку. До теоретичних витоків концепції лідерства дослідники відносять ідеї Сократа, Ксенофонта, Платона, Конфуція, у яких розкривалися етичні якості та вимоги до особистості, пов'язані з її певним суспільним станом. Подальший розвиток ідеї лідерства набули у працях Н. Макіавеллі, Ф. Ніцше, З. Фрейда, А. Адлера, К. Юнга, Е. Фрома, М. Вебера та ін., у яких лідерські якості осмислювались на підставі певних аксіологічних, соціальних і психологічних теорій та концепцій. Але, світового визнання, проблема лідерства набула у працях закордонних дослідників, серед яких найбільш відомими є: В. Врум, Дж. Л. Гібсон, Р.-Л. Дафт, П. Друкер, К. Левін, Д. Макгрегор, А. Маслоу А. Файоль, Ф. Фідлер, К. Бланшард та ін.. Ними були закладені наукові основи різноманітних теорій та концепцій лідерства, а саме: концепції особистісних рис лідерства; поведінкові та ситуативні теорії лідерства; концепції функціонального лідерства та лідерства-служіння; ціннісні теорії лідерства, концепції емоційного та

харизматичного лідерства; концепції трансакційного та трансформаційного лідерства. Перелічені концепції, складають теоретичні засади лідерства як загальної наукової проблеми та практики підготовки військових фахівців для Держспецзв'язку. Серед українських вчених, концептуальні та теоретичні основи лідерства досліджували Л. Бізо, Ю. Гуренко, О. Кікоть, Н. Кононец. О. Нестуля, І. Ібрагімова, О. Романовський, Л. Філатова та ін. Засади формування лідерської компетентності військовослужбовців досліджували О. Бойко, О. Водичь, Д. Гончарук, Ю. Добровольський, В. Карпенко, О. Пучков, О. Семененко, О. Уваркіна та ін. Європейський вибір України, її входження до європейського освітнього простору вимагають подальшого впровадження в освітню практику управлінської парадигми, заснованої на лідерстві, зокрема в систему підготовки фахівців для Держспецзв'язку. Особливістю організації професійної діяльності фахівців Держспецзв'язку, що потребує врахування у розробці методичних та практичних рекомендацій з впровадження лідерства, є ієрархічні службові відносини, що ґрунтуються на вимогах військової дисципліни та єдиноначальності. Лідерство офіцера у військовому середовищі розглядається як інтегральний показник особистісних професійних, соціально-психічних і комунікаційних якостей сучасного військового керівника, здатного в екстремальних умовах брати відповідальність за виконання завдань за призначенням і швидко адаптуватися до нових обставин, здатного застосовувати інноваційні методи соціального і психологічного управлінського впливу. Застосування досвіду виховання лідерських здатностей у військовослужбовців, складає потенційну методичну основу розробки практичного інструментарію формування лідерських компетентностей фахівців Держспецзв'язку.

Висновки. Підготовка фахівців для Держспецзв'язку в умовах воєнного стану має базуватися на методологічно обґрунтованій системі лідерських компетентностей, що зумовлюють професійну здатність до виконання завдань за призначенням, відповідають вимогам професійної діяльності, припускають спроможність фахівця приймати професійні управлінські рішення у непередбачуваних, небезпечних ситуаціях. Впровадження результатів дослідження в практику підготовки фахівців Держспецзв'язку, сприятиме розв'язанню проблем захисту національного кіберпростору в умовах російсько-української кібервійни.